

Κατακερματισμός

Η ιδέα που βρίσκεται πίσω από την τεχνική του κατακερματισμού είναι να δίνεται μια συνάρτησης h , που λέγεται συνάρτηση κατακερματισμού ή παραγωγής τυχαίων τιμών (hash ή randomizing function), η οποία εφαρμοζόμενη στην τιμή του πεδίου κατακερματισμού μιας εγγραφής επιστρέφει τη διεύθυνση του μπλοκ του δίσκου στο οποίο βρίσκεται η εγγραφή αποθηκευμένη.

Με χρήση μιας συνάρτησης που ονομάζεται συνάρτηση απεικόνισης ή συνάρτηση κατακερματισμού (hash function) απεικονίζεται η τιμή ενός πεδίου στο χώρο των διευθύνσεων:

$$\mathbf{h(K) \rightarrow A}$$

Δεν είναι εύκολο πάντα να βρεθούν καλές συναρτήσεις. Ο κυριότερος λόγος είναι ότι το πλήθος των πιθανών τιμών ενός πεδίου είναι κατά πολύ μεγαλύτερο από τον χώρο των διευθύνσεων.

Εσωτερικός Κατακερματισμός

0			
1			
M-1			

```
temp ← 1 ;  
for i ← 1 to 20 do temp ← temp * code(K[i]) mod M ;  
hash_address temp mod M ;
```

```
i ← hash_address(K); a ← i ;  
if (η θέση i είναι κατειλημμένη)  
then begin i ← (i+1) mod M ;  
while (i ≠ a) and (η θέση i είναι κατειλημμένη)  
do i ← (i+1) mod M ;  
if (i = a) then όλες οι θέσεις είναι γεμάτες  
else new_hash_address ← i  
end ;
```

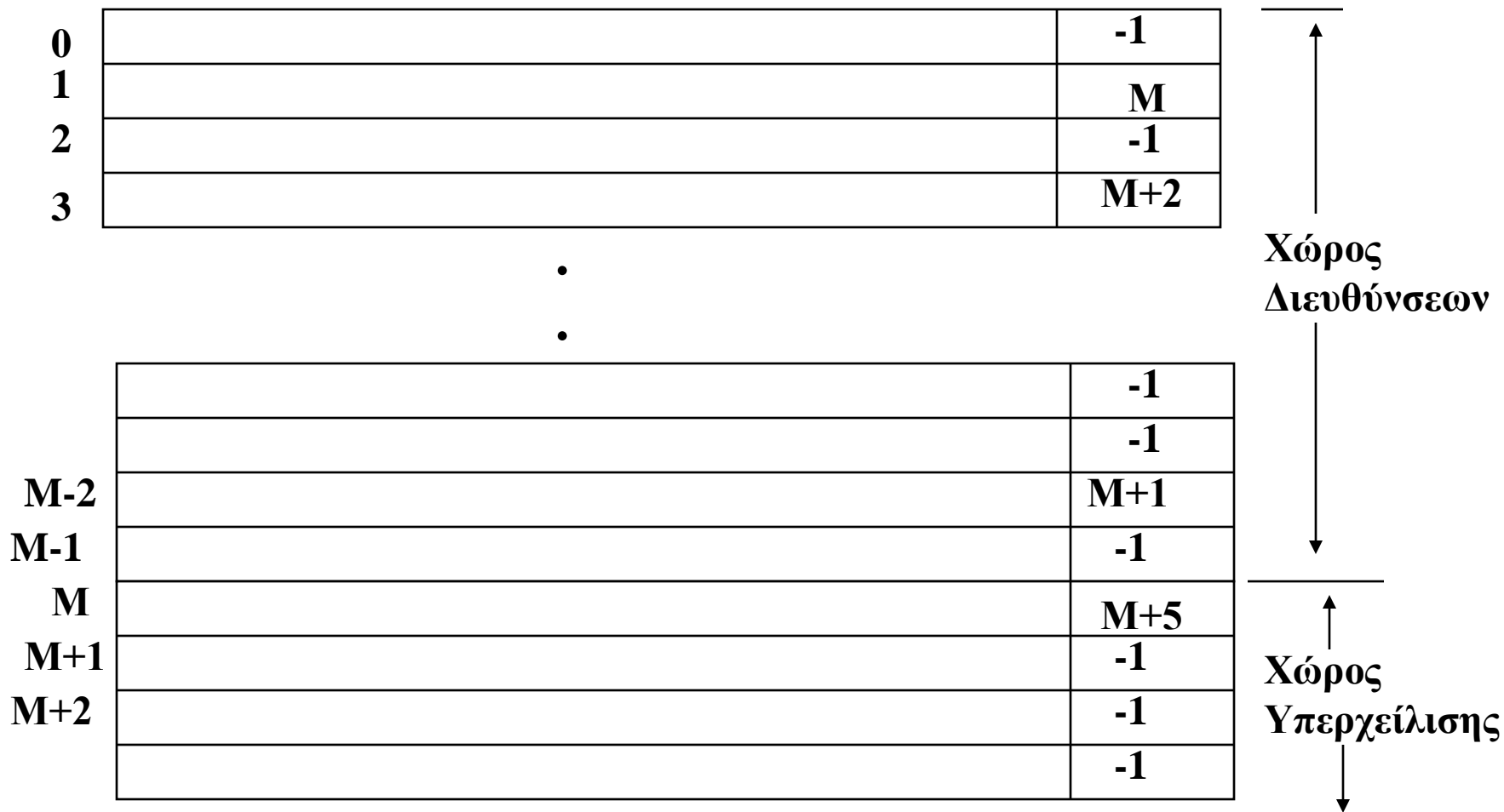
Σύγκρουση

Μια σύγκρουση (collision) συμβαίνει όταν η τιμή του πεδίου κατακερματισμού μιας νέας εγγραφής που εισάγεται κατακερματίζεται σε μια διεύθυνση που ήδη περιέχει μια διαφορετική εγγραφή. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να εισάγουμε τη νέα εγγραφή σε μια άλλη θέση, αφού η διεύθυνση κατακερματισμού της είναι κατειλημμένη.

Ο κατακερματισμός γενικά δεν διατηρεί την διάταξη.

Επίλυση Συγκρούσεων

- **Ανοικτή διευθυνσιοδότηση (Open Addressing)**
- **Αλυσιδωτή Σύνδεση (Chaining)**
- **Πολλαπλός Κατακερματισμός**

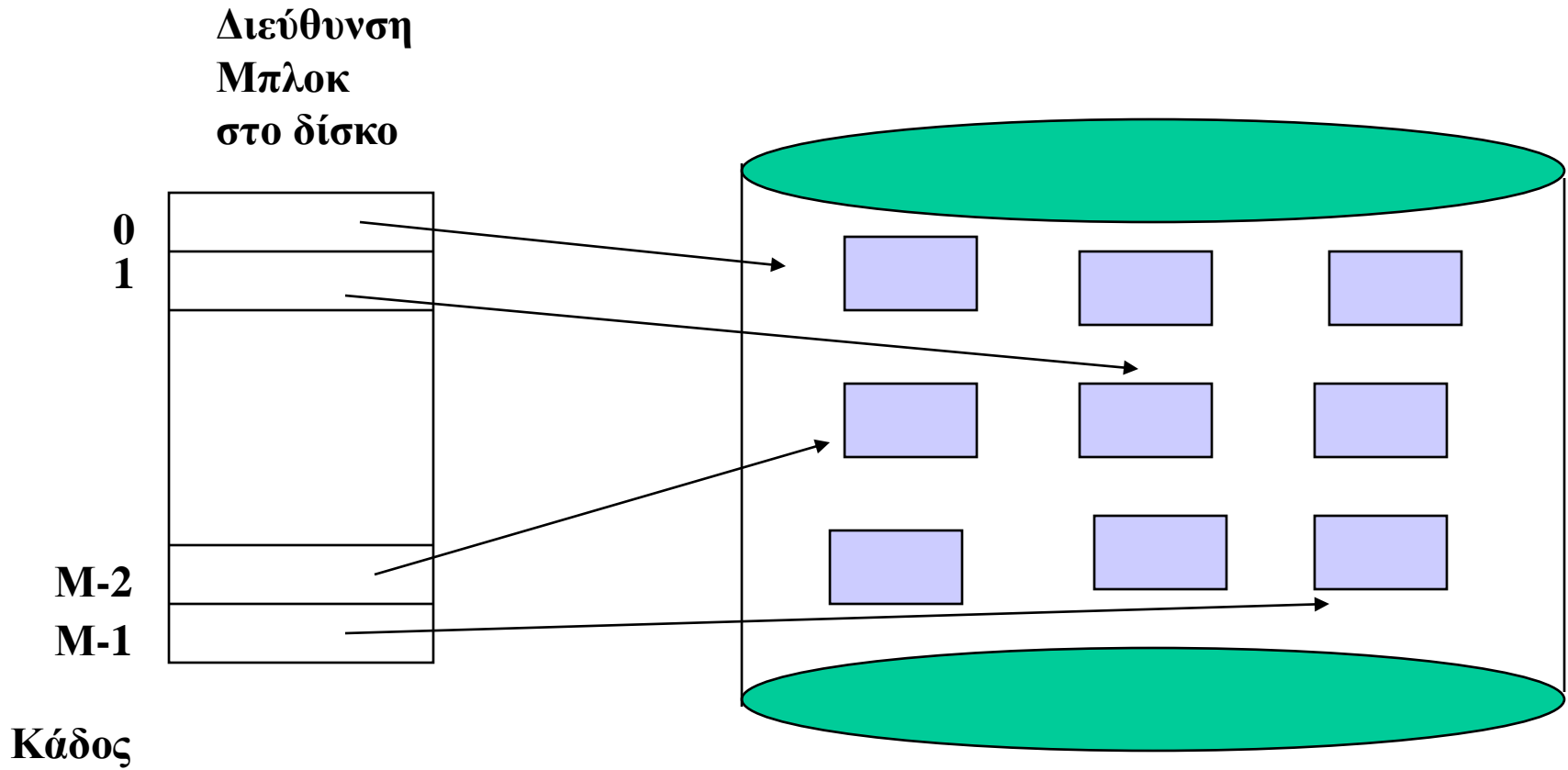

Ο στόχος μιας καλής συνάρτησης κατακερματισμού είναι να κατανέμει τις εγγραφές ομοιόμορφα στο χώρο διευθύνσεων ώστε να ελαχιστοποιούνται οι συγκρούσεις χωρίς να μένουν πολλές αχρησιμοποίητες θέσεις. Η προσομοίωση αλλά και οι αναλυτικές μέθοδοι έχουν δείξει ότι συνήθως είναι καλύτερα να διατηρείται ένας πίνακας κατακερματισμού γεμάτος σε ποσοστό 70% ως 90%, έτσι ώστε το πλήθος των συγκρούσεων να παραμένει μικρό και να μην σπαταλάμε πάρα πολύ χώρο. Επομένως, αν περιμένουμε ότι θα πρέπει να αποθηκεύσουμε r εγγραφές στον πίνακα, πρέπει να επιλέξουμε M θέσεις για τον χώρο διευθύνσεων έτσι ώστε το (r/M) να βρίσκεται μεταξύ 0.7 και 0.9. Μπορεί επίσης να είναι χρήσιμο να επιλεγεί ως M ένας πρώτος αριθμός, καθώς έχει δειχθεί ότι αυτό κατανέμει καλύτερα τις διευθύνσεις κατακερματισμού στο χώρο των διευθύνσεων όταν χρησιμοποιείται ως συνάρτηση κατακερματισμού η mod.

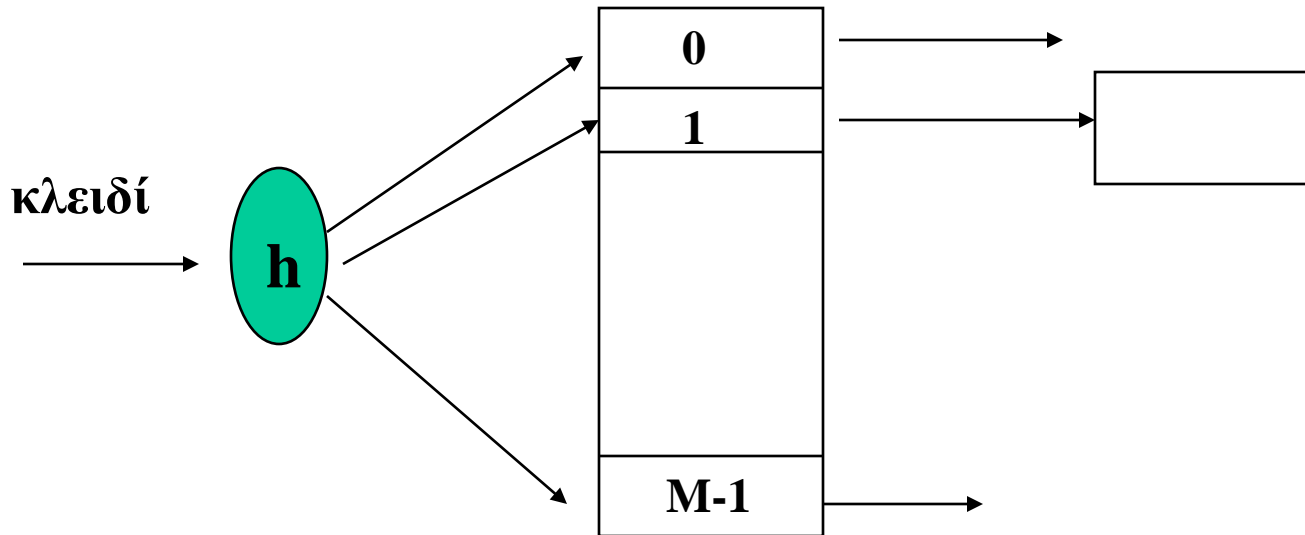
Συναρτήσεις Κατακερματισμού

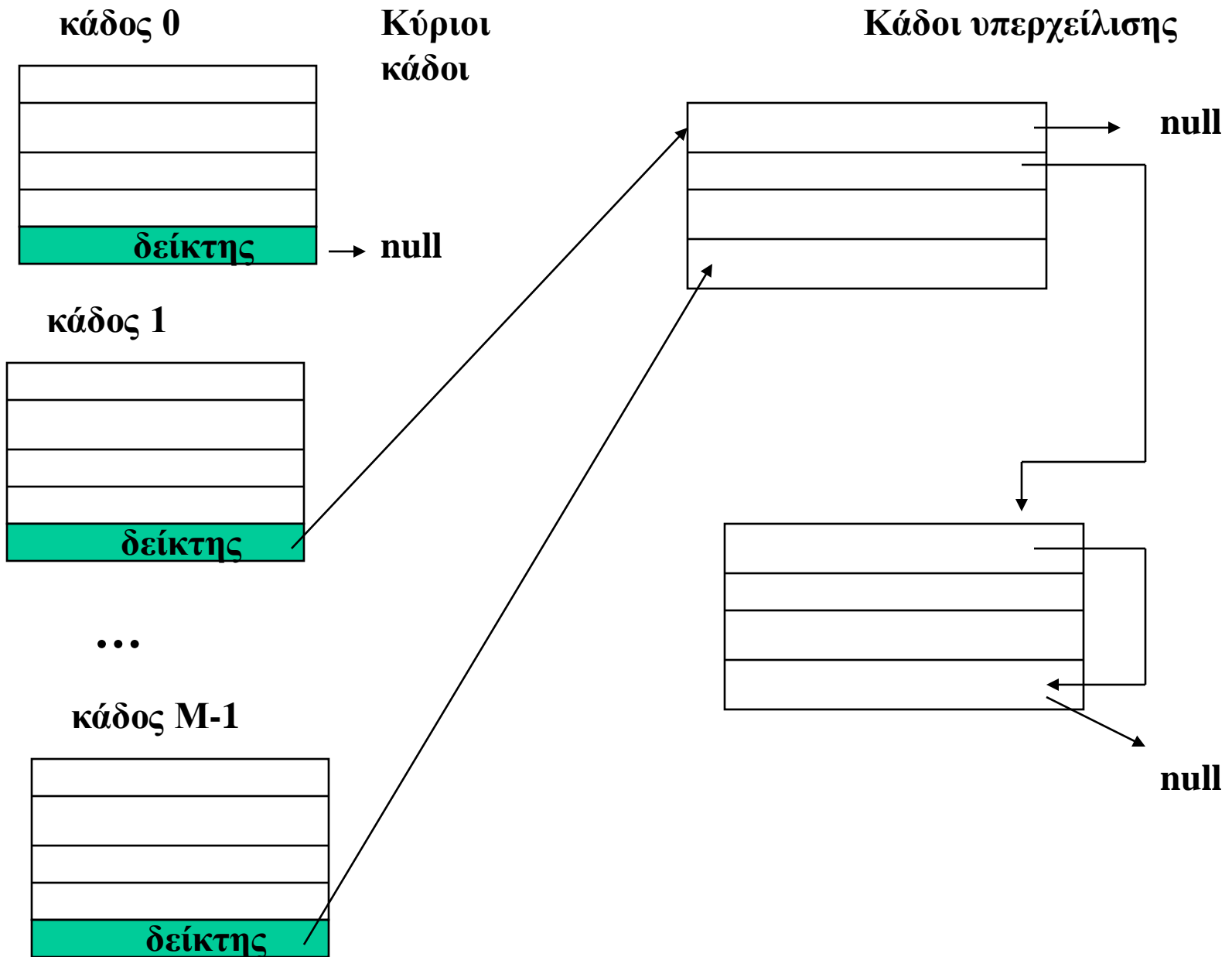
- Μέσου Τετραγώνου
- Διαίρεση
- Αναδίπλωση

Εξωτερικός Κατακερματισμός

Στατικός Εξωτερικός Κατακερματισμός

Το σχήμα αυτό ονομάζεται στατικός κατακερματισμός επειδή διατίθεται ένας σταθερός αριθμός από κάδους M . Αυτό μπορεί να είναι σοβαρό μειονέκτημα για δυναμικά αρχεία. Αν διαθέτουμε M κάδους για το χώρο διευθύνσεων και ότι m είναι το μέγιστο πλήθος εγγραφών που χωρούν σε έναν κάδο· τότε, το πολύ $(m \cdot M)$ εγγραφές θα χωρούν στο χώρο που διατέθηκε. Αν τελικά το πλήθος των εγγραφών είναι σημαντικά μικρότερο από $(m \cdot M)$, τότε έχουμε πολύ αχρησιμοποίητο χώρο. Από την άλλη πλευρά, αν το πλήθος των εγγραφών μεγαλώσει πολύ περισσότερο από $(m \cdot M)$, θα προκληθούν πολλές συγκρούσεις και η ανάκτηση θα επιβραδυνθεί λόγω της εμφάνισης μεγάλων λιστών από εγγραφές υπερχείλισης.

Τι γίνεται με

- Αναζήτηση εγγραφής όταν δεν δίδεται η τιμή κατακερματισμού.
- Διαγραφές
- Τροποποίηση τιμής Πεδίου.

Δυναμικά Σχήματα Κατακερματισμού

Τα σχήματα αυτά επιτρέπουν την δυναμική επέκταση και συρρίκνωση των αρχείων κατακερματισμού.

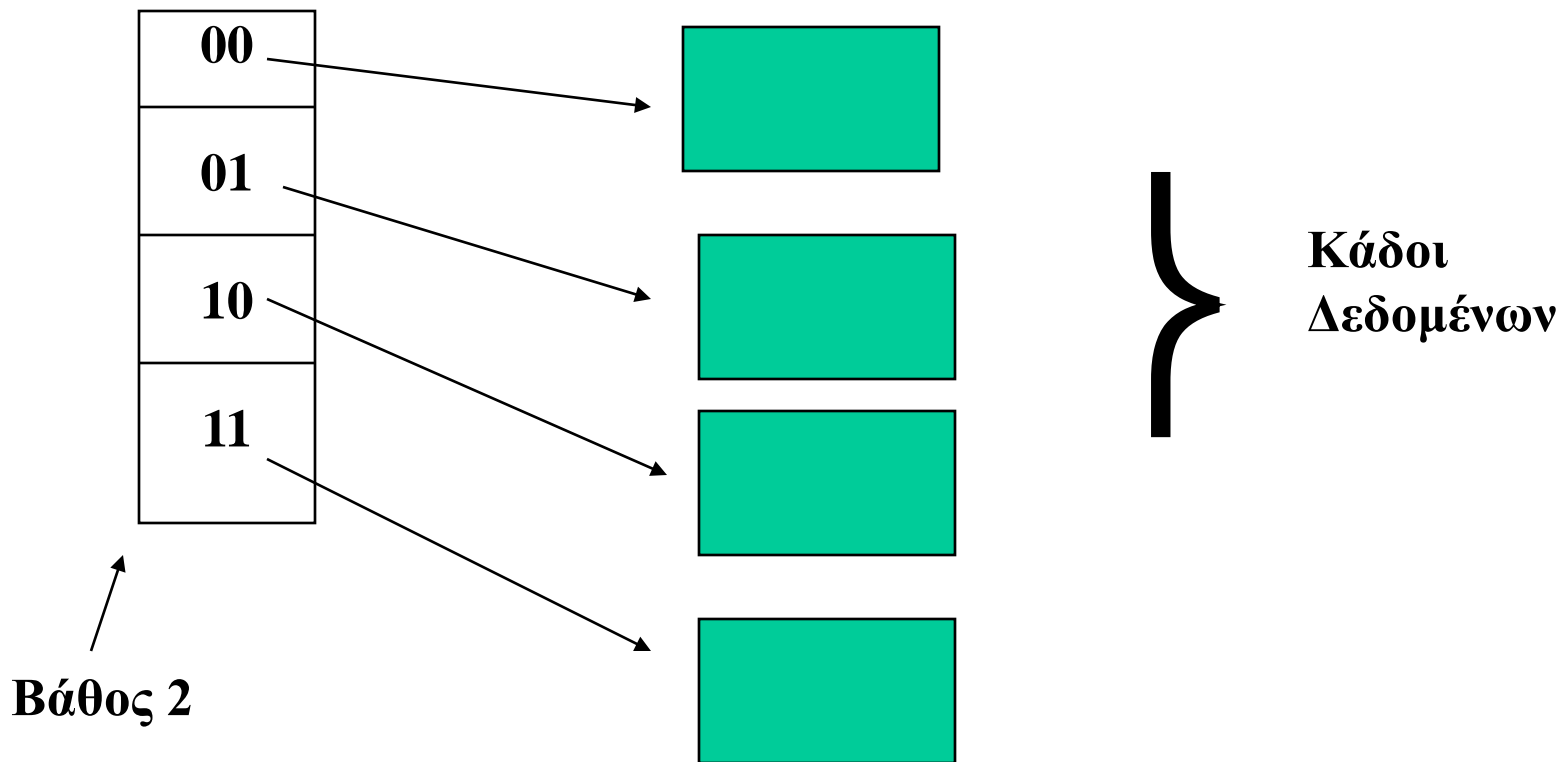
Ο μετασχηματισμός στηρίζεται στην δυαδική αναπαράσταση την τιμής κατακερματισμού.

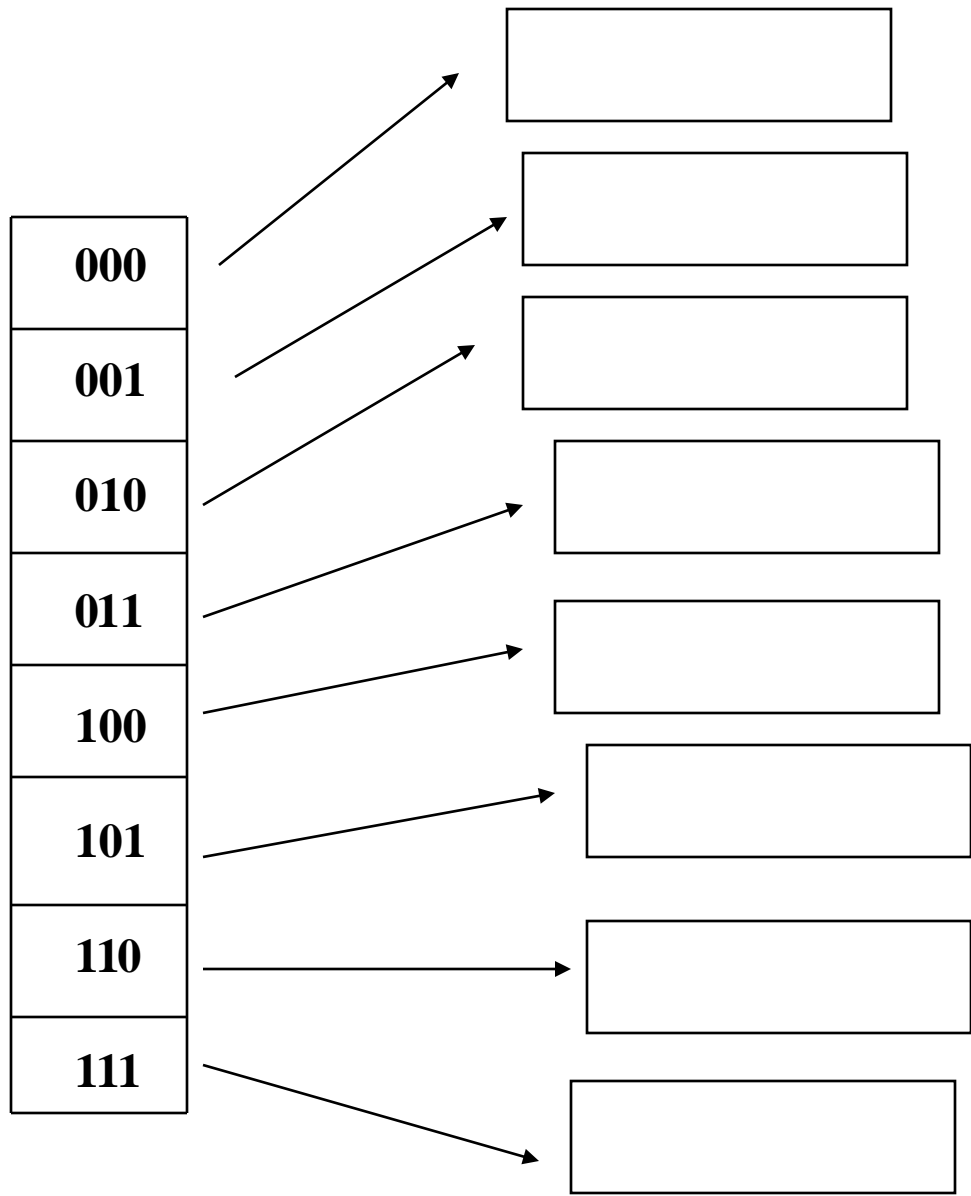
Τα πιο γνωστά σχήματα είναι:

Ο επεκτατός κατακερματισμός και

Ο γραμμικά Επεκτατός Κατακερματισμός

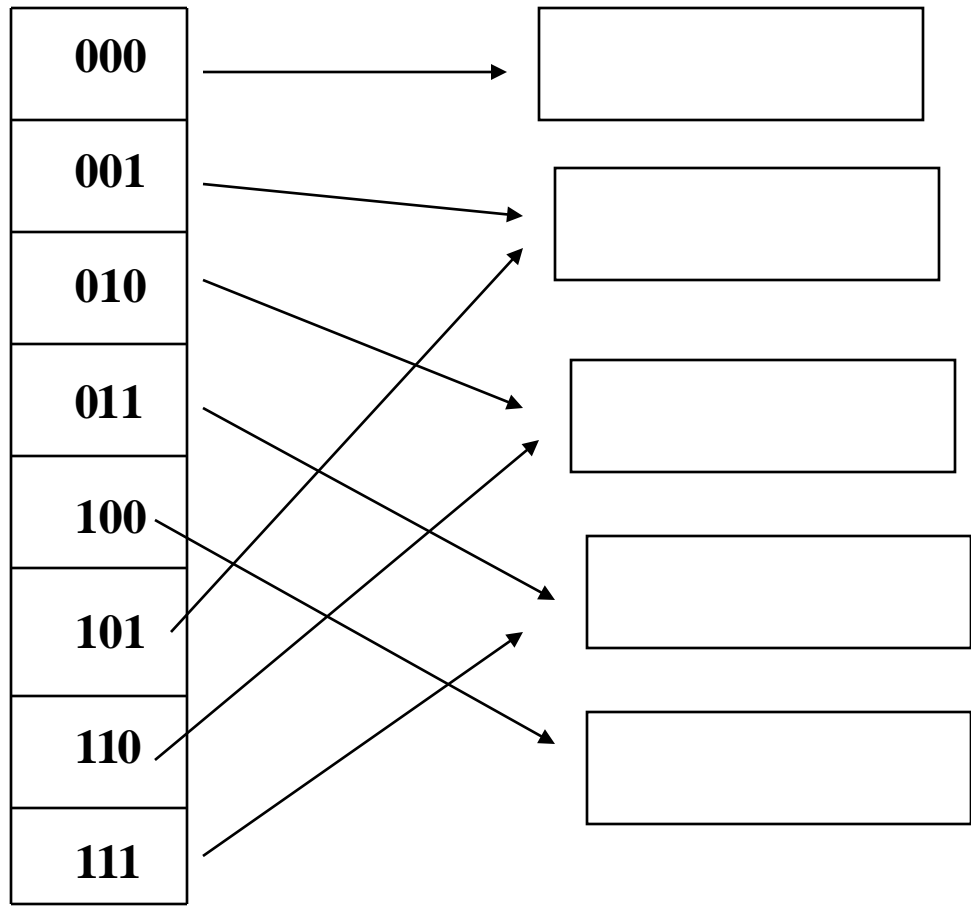
Οι αρχές προέρχονται από τον εκθετικά επεκτατό κατακερματισμό. Μέσω της συνάρτησης κατακερματισμού το κλειδί απεικονίζεται σε μια ακέραια τιμή με δυαδική αναπαράσταση.

**Συνεχίζοντας με αυτόν τον τρόπο θα έχουμε άχρηστη εκθετική αύξηση του χώρου.
Προσπαθούμε να βρούμε τεχνικές για να περιορίσουμε την επέκταση του χώρου.**

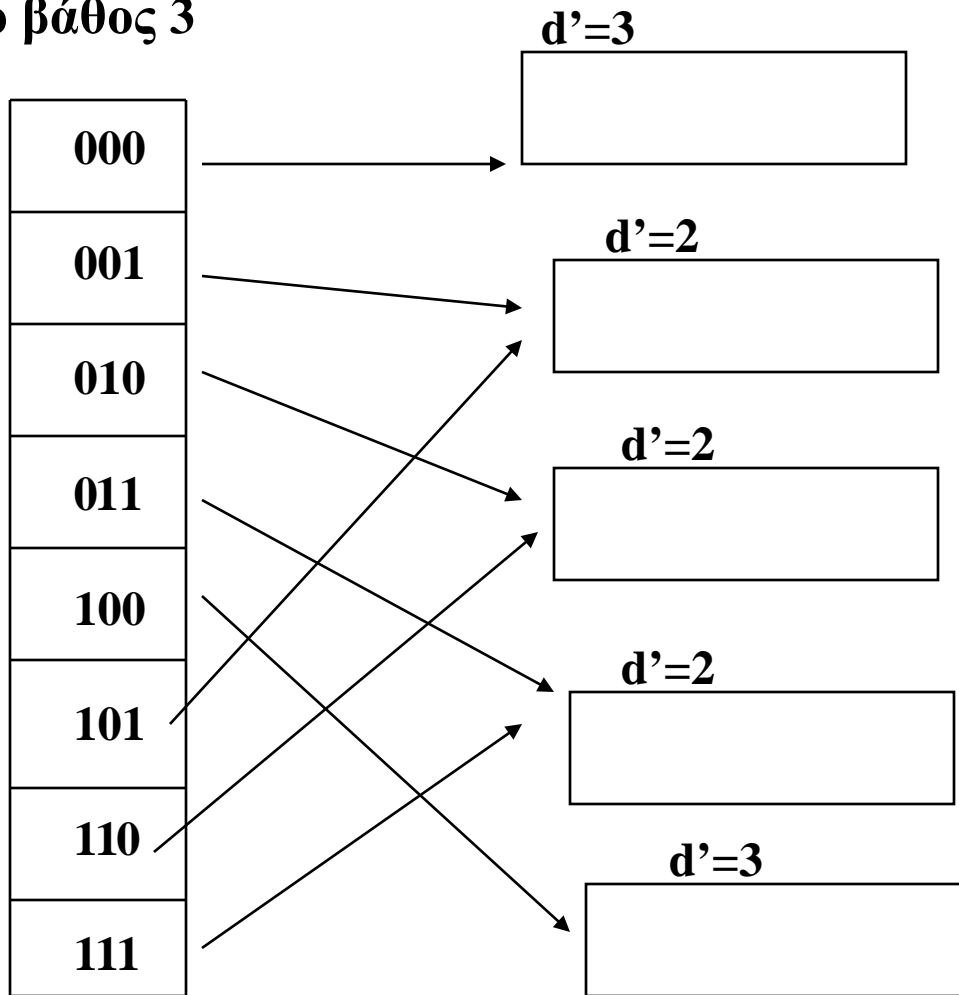
Η επέκταση γίνεται εκθετικά μόνο στο ευρετήριο

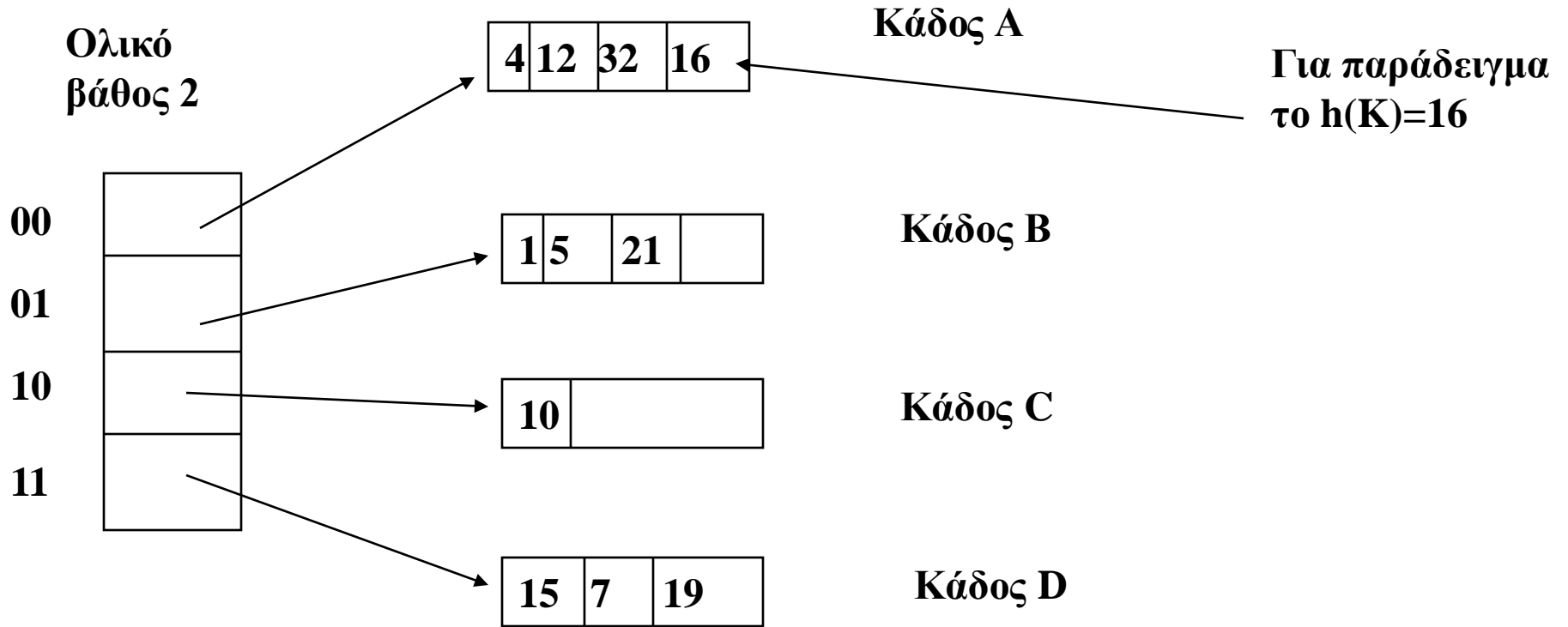
Αυτός είναι ο κώδος που προστέθηκε

Βάθος 3

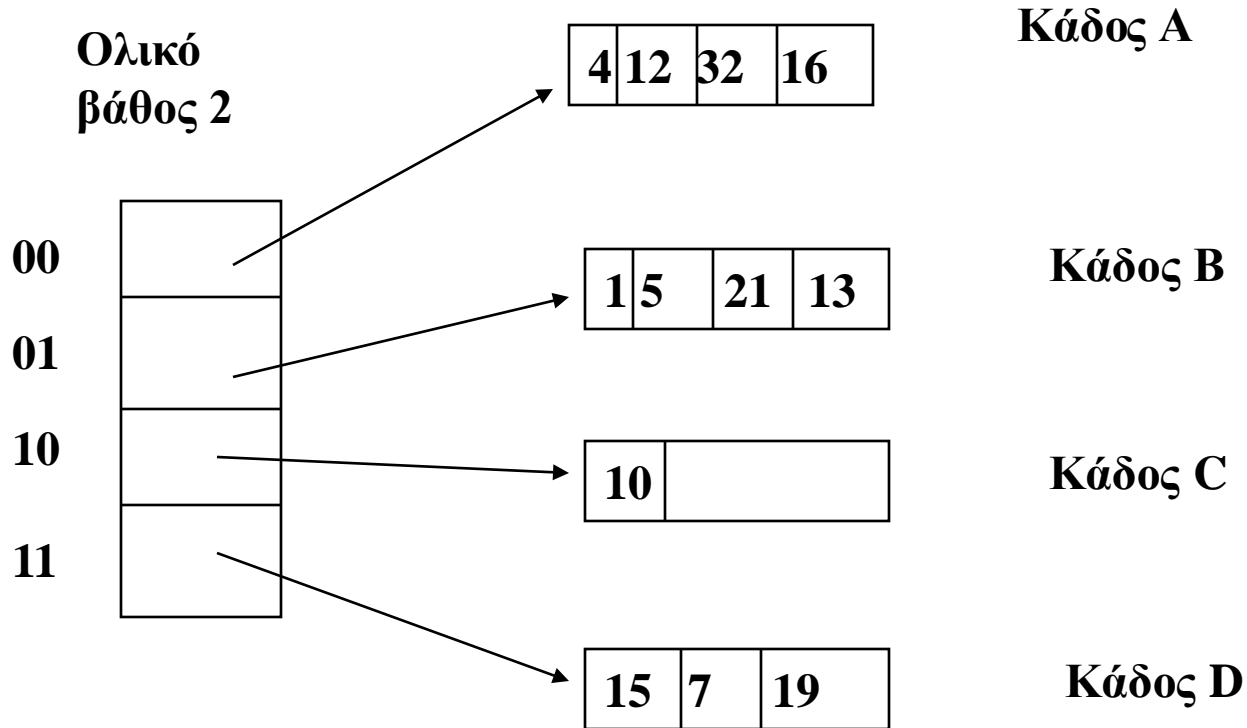
Ολικό βάθος 3

Τοπικό βάθος σε όλα 2

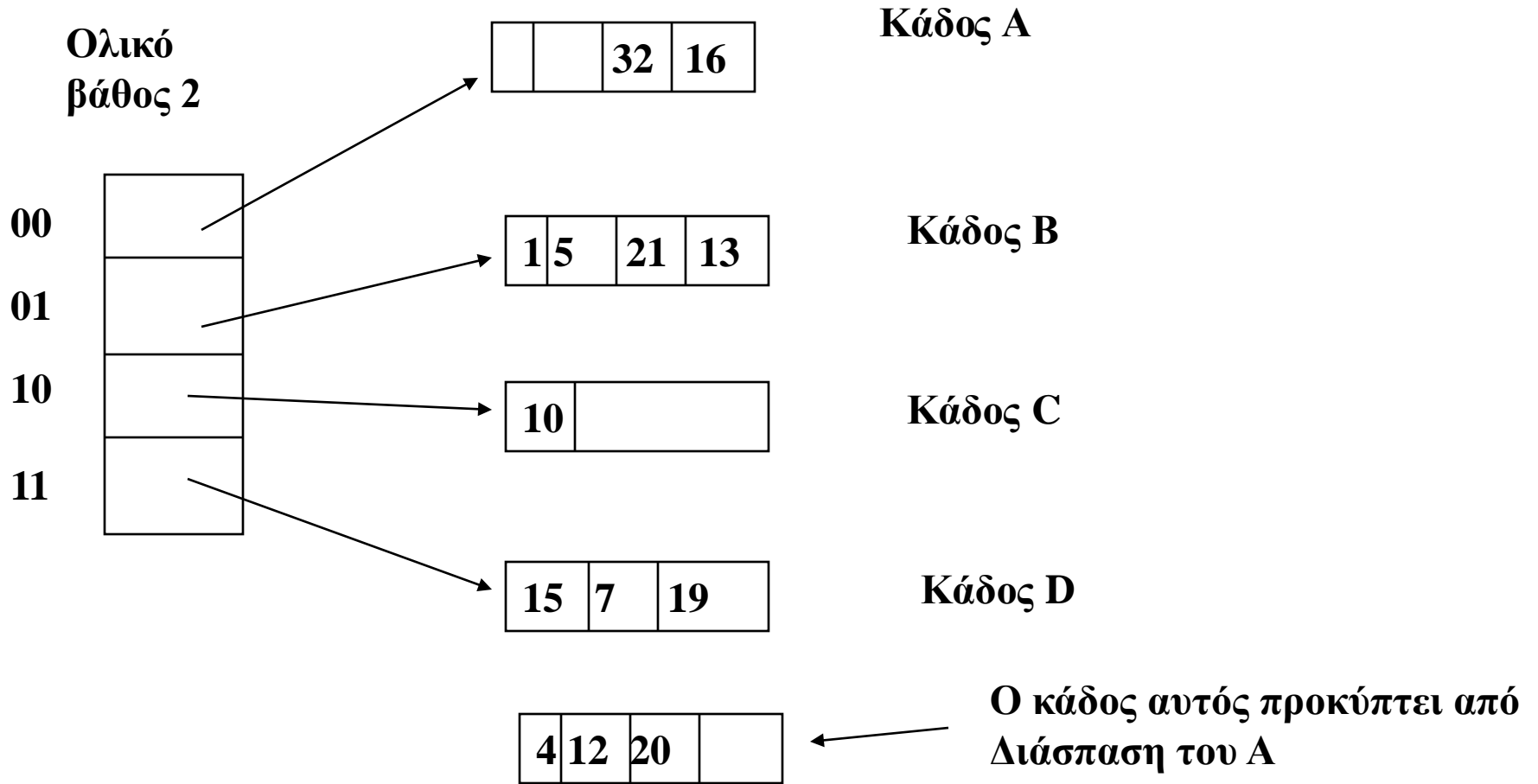
Τοπικό βάθος σε όλα 2

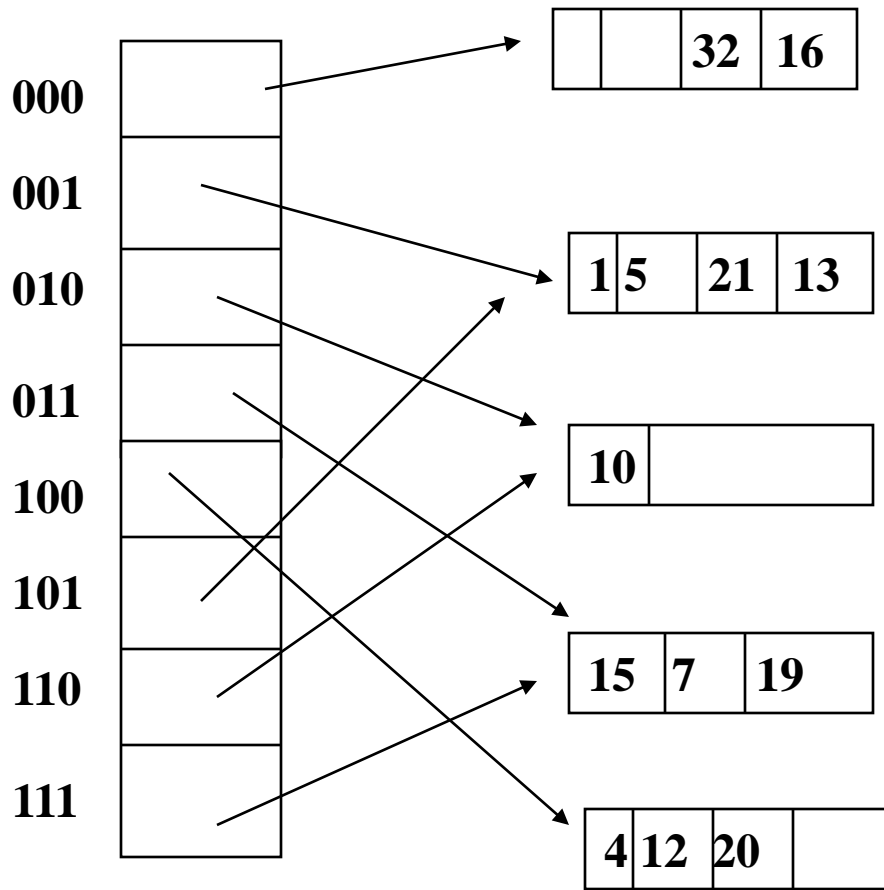
Εισαγωγή του $h(r)=13$

Στη συνέχεια η εισαγωγή του 20 δημιουργεί πρόβλημα

Τοπικό βάθος σε όλα 2

**Ολικό
βάθος 3**

Κάδος A

Τοπικό βάθος 3

Κάδος B

Τοπικό βάθος 2

Κάδος C

Τοπικό βάθος 2

Κάδος D

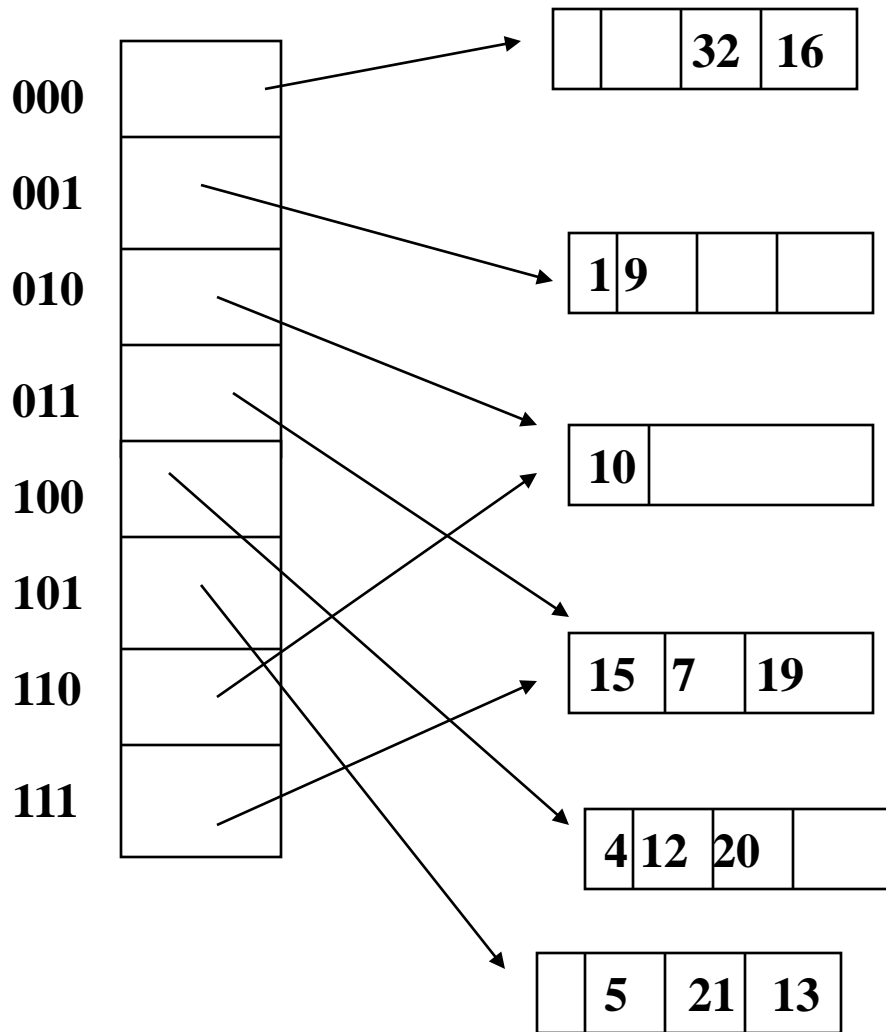
Τοπικό βάθος 2

Κάδος A2

Τοπικό βάθος 3

Προσθήκη του 9 δημιουργεί πρόβλημα στο B

**Ολικό
βάθος 3**

Κάδος A

Τοπικό βάθος 3

Κάδος B

Τοπικό βάθος 3

Κάδος C

Τοπικό βάθος 2

Κάδος D

Τοπικό βάθος 2

Κάδος A2

Τοπικό βάθος 3

Κάδος B2

Τοπικό βάθος 3

Ερώτηση

Αν το ολικό βάθος του ευρετηρίου είναι d bits και το τοπικό βάθος ενός κάδου είναι l bits πόσες καταχωρήσεις ευρετηρίου δείχνουν στον κάδο αυτό;

Για διαγραφές εντοπίζεται ο κάδος που περιέχει το δεδομένο και ακολουθεί διαγραφή. Αν η διαγραφή οδηγεί σε κενό κάδο τότε μπορεί να συγχωνευθεί με τον κάδο από τον οποίο προήλθε από την διάσπαση. Η συγχώνευση των κάδων μειώνει το τοπικό βάθος. Αυτό μπορεί να οδηγήσει και σε μείωση του ευρετηρίου στο μισό.

Αν το ευρετήριο χωράει στη μνήμη μια αναζήτηση ισότητας μπορεί να απαντηθεί με μια προσπέλαση στο δίσκο.

Αρχείο 100MB με 100 bytes καταχώρηση και μέγεθος σελίδας 4KB περιέχει 1000000 καταχωρήσεις και μόνο περίπου 25000 καταχωρήσεις ευρετηρίου. Επομένως σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να χωράει το ευρετήριο στη μνήμη.

Γραμμικός Κατακερματισμός

Ο γραμμικός κατακερματισμός είναι μια τεχνική που προσαρμόζεται με επιτυχία σε εισαγωγές και διαγραφές.

Η ιδέα στην οποία βασίζεται ο γραμμικός κατακερματισμός είναι να επιτρέπουμε σε ένα αρχείο κατακερματισμού να επεκτείνει ή να συρρικνώνει τους κάδους του δυναμικά χωρίς να χρειάζεται κάποιον κατάλογο.

Με την μέθοδο αυτή υπάρχει μια ακολουθία συναρτήσεων κατακερματισμού h_0, h_1, h_2, \dots με την ιδιότητα το πεδίο τιμών καθεμιάς να είναι διπλάσιο από αυτό της προηγούμενης της.

$$h_i(\text{τιμή}) = h(\text{τιμή}) \bmod (2^i N)$$

Συνήθως το N είναι δύναμη του 2

**Μπορούμε να θεωρήσουμε γύρους κατακερματισμού.
Κατά τον γύρο i χρησιμοποιούνται μόνο οι συναρτήσεις h_i
και h_{i+1} . Όπως γεμίζουν οι κάδοι διαχωρίζονται ένας ένας
από τον πρώτο στον τελευταίο.**

Έστω ότι η χωρητικότητα του κάδου είναι 4

Σελίδα Υπερχείλισης

Εισαγωγή 43

h1	h0				
000	00	32	44	36	_
001	01	9	25	5	_
010	10	14	18	10	30
011	11	31	35	7	11

h1	h0				
000	00	32	_	_	_
001	01	9	25	5	_
010	10	14	18	10	30
011	11	31	35	7	11
100	00	44	36		

43

Τα κόκκινα πληροφοριακά μόνο

Διάσπαση συμβαίνει όταν γίνει επέκταση στην υπερχείλιση

Εισαγωγή 37

h1	h0					
000	00	32	_	_	_	
001	01	9	25	5	37	
010	10	14	18	10	30	
011	11	31	35	7	11	→ 43
100	00	44	36			

Εισαγωγή 29

h1	h0					
000	00	32	_	_	_	
001	01	9	25	_	_	
010	10	14	18	10	30	
011	11	31	35	7	11	→ 43
100	00	44	36	_	_	
101	01	5	37	29		

Εισαγωγή των 22 66 και 34

h1	h0					
000	00	32	_	_	_	
001	01	9	25	_	_	
010	10	66	18	10	34	
011	11	31	35	7	11	→ 43
100	00	44	36	_	_	
101	01	5	37	29	_	
110	10	14	30	22	_	

Εισαγωγή 50

h1	h0					
000	00	32	_	_	_	
001	01	9	25	_	_	
010	10	66	18	10	34	→ 50
011	11	43	35	11	_	
100	00	44	36	_	_	
101	01	5	37	29	_	
110	10	14	30	22	_	
111	11	31	7	_	_	

Αλγόριθμος Η διαδικασία αναζήτησης για γραμμικό κατακερματισμό.

if ($n = 0$)

then $m \leftarrow h_j(K)$ (* το m είναι η τιμή κατακερματισμού της εγγραφής με κλειδί κατακερματισμού K *)

else begin

$m \leftarrow h_j(K)$;

if ($m < n$) then $m \leftarrow h_{j+1}(K)$

end;

αναζήτησε τον κάδο που η τιμή κατακερματισμού του είναι m (και την υπερχειλίση του, αν έχει) ;

**Μια άλλη πολιτική διάσπασης θα ήταν ο παράγοντας φόρτωσης.
Όταν ξεπεράσει μια τιμή να γίνεται διάσπαση.**

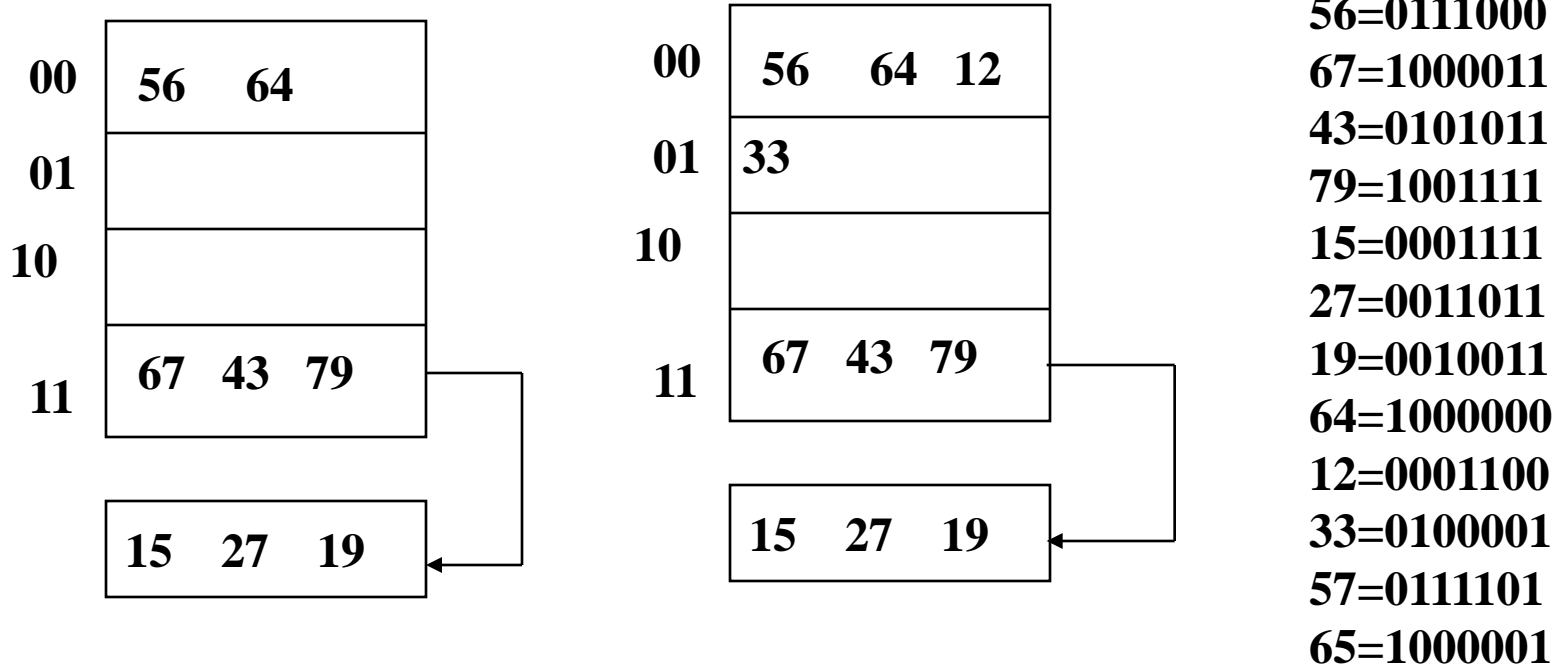
Παράγοντας φόρτωσης $I=r/(bfr*N)$

r: το πλήθος των εγγραφών του αρχείου

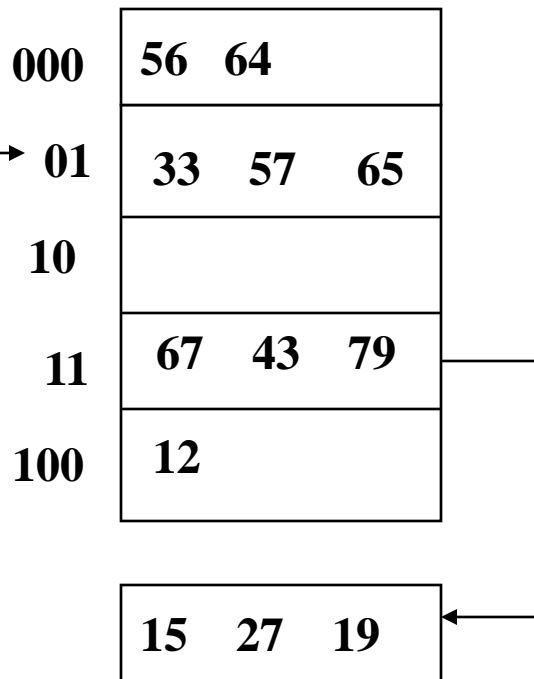
bfr: το μέγιστο πλήθος εγγραφών στον κάδο

N: το τρέχον πλήθος των κάδων

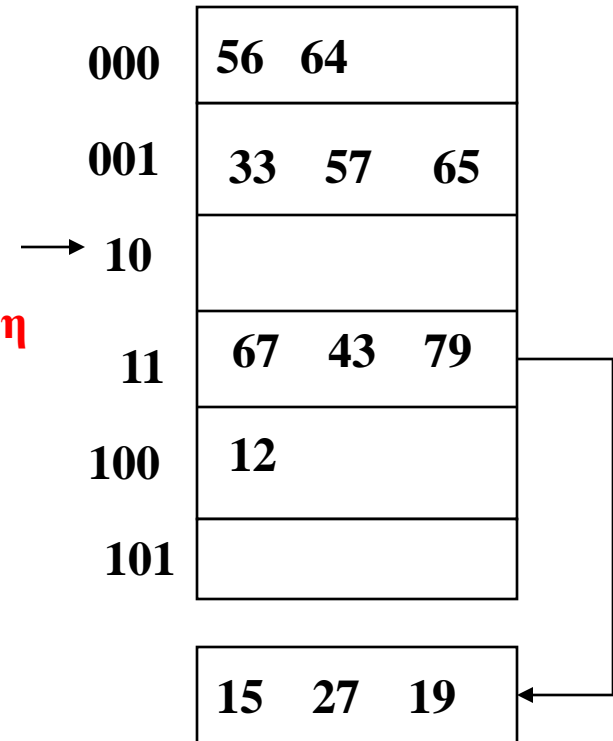
Αν υποθέσουμε ότι κάθε κάδος έχει 3 θέσεις και παράγοντα φόρτωσης του αρχείου 67%

Στην επόμενη εισαγωγή θα πρέπει να γίνει διάσπαση

Για την επόμενη
εισαγωγή
Θα χρειασθεί διάσπαση

Γενικά μπορούμε να εφαρμόσουμε και την αντίστροφη διαδικασία συρρίκνωσης του αρχείου όταν διαπιστώσουμε μεγάλο αχρησιμοποίητο χώρο. Για παράδειγμα αν ο παράγοντας φόρτωσης πέσει κάτω από μια τιμή.